

Årsrapport

2018

Helseinnovasjonssenteret

Helseinnovasjonssenteret er et kompetansesenter for helseinnovasjon, velferdsteknologi, samhandling og forskning. Senteret ble etablert i mars 2017 og flyttet i desember 2018 inn i nye lokaler i Øvre Enggate 8B i Kristiansund.

Helseinnovasjonssenteret jobber for en mer bærekraftig organisering av helsetjenestetilbudet i Norge. Senteret binder sammen brukere, pårørende, frivillighet, kommuner, sykehus, forskningsmiljø, utdanningsmiljø og helsegründere gjennom å være en arena for samhandling og gjennom prosjektarbeid. En viktig del av senterets arbeid er å bistå med å bredde ut velferdsteknologiske løsninger, samt å drifte velferdsteknologien for våre kunder.

Helseinnovasjonssenteret bidrar inn i et døgnbemannet Responssenter som har et mobilt Responsteam som svarer på velferdsteknologiske alarmer. En kjernevirksomhet for senteret er forskning, utvikling og innovasjonsarbeid, hvor senteret igangsetter og gjennomfører flere store forskningsprosjekt for å utvikle bedre muligheter og tjenester knyttet til helse. Helseinnovasjonssenteret ønsker også å være en pådriver for økt helsenæring.

Dette dokumentet redegjør om Helseinnovasjonssenterets virksomhet, regnskap og utvikling for året 2018. Årsrapporten gir grunnlag for videre strategi og utvikling av senteret og er et viktig dokument til styringsgruppen samt finansielle bidragsytere til senteret. I tillegg er det et mål om at rapporten kan gi medarbeidere, samarbeidspartnere og andre interesserte en god og fylldig oversikt over senterets aktiviteter i 2018.

Innhold

1.	Om Helseinnovasjonssenteret	3
1.1.	Virksomhetsområder	3
1.2.	Visjon og mål	4
1.3.	Organisering.....	5
2.	Vekst og utvikling	6
2.1.	Arbeidsmiljø.....	7
2.2.	Likestilling og inkludering	8
2.3.	Intern kompetanseheving og faglig utvikling	8
2.4.	Samfunnsansvar	8
3.	Helseinnovasjonssenteret og omverdenen	9
3.1.	Samarbeidspartnere	9
4.	Aktivitet 2018	10
4.1.	Responssenter med Responsteam	10
4.2.	FoUI - Prosjekter og andre aktiviteter 2018:.....	14
4.3.	Utvalgte FoUI- prosjekter og aktivitet ved Helseinnovasjonssenteret i 2018.....	16
4.4.	Helsenæring.....	22
4.5.	Kommunikasjon	23
5.	Samlokalisering med Helseinnovasjonssenteret av eksterne aktører	31
5.1.	Utviklingssenter for sykehjem og hjemmetjenester (USHT) i Møre og Romsdal, satellitt Kristiansund.....	31
5.2.	Distriktsmedisinsk senter	32
5.3.	Status Helseplattformen - Orkide.....	33
5.4.	Prosjektleder TryggEst og Fagnettverk for medarbeidere som yter tjenester til personer med utviklingshemming	33
6.	Evaluering av mål og framtidssutsikter	34
7.	Årsregnskap 2018.....	35
	Litteraturliste.....	36
	Ressurser	36

1. Om Helseinnovasjonssenteret

Helseinnovasjonssenteret jobber for en mer bærekraftig organisering av helsetjenestetilbudet i Norge. Senteret er en helsehub for samhandling og innovasjon mellom brukere, pårørende, frivillighet, kommuner, sykehus, forskningsmiljø, utdanningsmiljø og helsegründere. En viktig del er velferdsteknologiske løsninger som bidrar til at brukere av helsetjenester skal mestre å bo hjemme i stedet for på institusjon.

Helseinnovasjonssenteret ble etablert i 2017 med mål om å imøtegå fremtidens utfordringer i helsetjenesten. Vi fokuserer på befolkningens og samfunnets reelle behov for kunnskapsbygging, tverrfaglig samhandling, forskningsdrevet innovasjon, utvikling av helsenæring og velferds- og mestringsteknologi for å oppnå forbedring i helsetjenestene.

Senteret er fritt og uavhengig, og arbeider for økt samarbeid på tvers av alle sektorer og miljø. Vi arbeider med alle omsorgsnivå i helsetjenesten. Det er inngått en regional avtale med Helse Møre og Romsdal HF og Møre og Romsdal Fylkeskommune om at Helseinnovasjonssenteret skal innta en regional rolle i utviklingen av fremtidens helsetjeneste i Møre og Romsdal. Samtidig har vi nasjonale og internasjonale samarbeidspartnere, og forskning på nasjonalt nivå. Vårt geografiske nedslagsfelt for responstjenester omfatter pr i dag Nordmøre og Romsdal, men vi er stadig i dialog med flere potensielle kunder i et utvidet geografisk område.

1.1. Virksomhetsområder

Aktiviteten ved senteret er organisert rundt hovedområdene 1) Responssentertjenester, 2) helsenæring, 3) samhandling. Forskning, utvikling og innovasjon (FoUI) med kunnskap og brukermedvirkning er grunnlaget for all aktivitet og alle prosjekter ved senteret. Aktiviteten er drevet frem av identifiserte behov i helsetjenestene. Behovene meldes fra både kommunehelsetjeneste, spesialisthelsetjeneste, brukere, pårørende, frivillige, næring/gründere. Fra begynnelsen har det vært klart at fokuset og ambisjonene ved

Helseinnovasjonssenteret skal være faglig relatert og forankret, og at senterets rolle skal være fri og politisk uavhengig.

1.2. Visjon og mål

Visjon: Sammen for fremtidens helsetjeneste

Ambisjon: Nasjonalt kompetansesenter for samhandling og helseinnovasjon

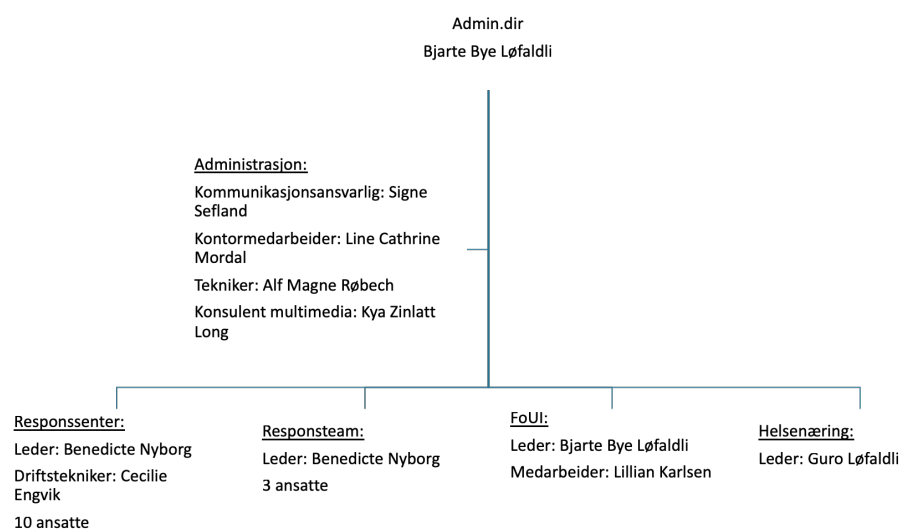
Målsetninger for videre utvikling:

- Utvikling av senteret for å løse fremtidens helseutfordringer
- Ekspandere senterets tjenester i og utenfor egen region og innenfor samtlige brukergrupper
- Etablere driftsform og definere eierskap av Helseinnovasjonssenteret

Visjonen til Helseinnovasjonssenteret er «Sammen for fremtidens helsetjeneste». For senteret står folkehelse og folkehelsearbeidet sentralt, og derfor har alle prosjekter og all aktivitet ved senteret et overordnet mål om å bidra til bedre folkehelse gjennom: *økt kunnskap, økt grad av medvirkning, egenmestring, trygghet og livskvalitet for befolkningen.* Sentrale metoder og virkemiddel for å oppnå dette er: *kunnskap, forskning, utvikling og innovasjon, iterativ metode, tjenstedesign, translasjonsforskning, systemvitenskap og samskaping gjennom tjenesteinnovasjon og ny bruk av teknologi.* Det er en ambisjon å videreutvikle Helseinnovasjonssenteret som bidragsyter til kommuner og andre samarbeidspartnere i hele fylket, og i landet for øvrig.

1.3. Organisering

Organisasjonskartet så ved utgangen av 2018 slik ut:

Senteret har i 2018 også hatt trainee, studenter og sommervikarer.

Styringsgruppen for Helseinnovasjonssenteret har for året 2018 hatt følgende sammensetning:

Navn	Rolle
Roger Osen	Leder ORKidé, Ordfører Smøla kommune
Kjell Neergaard	Nestleder ORKidé, Ordfører Kristiansund kommune
Arne Ingebrigtssen	Rådmann Kristiansund kommune
Ingrid Rangønes	AU ORKidé, Ordfører Averøy kommune
Birgit Eliassen	AU ORKidé, Rådmann Gjemnes kommune
Lilly Gunn Nyheim	AU ORKidé, Ordfører Surnadal kommune
Knut Haugen	AU ORKidé, Rådmann Surnadal kommune
Siv Iren Stolmo Andersson	Kommunalsjef Kristiansund kommune
Heidi Gjersvold Jørgensen	KNN (Kristiansund og Nordmøre Næringsforum)
Atle Betten	Prosjektleder KomUt Møre og Romsdal
Målfrid Beate Mork	Tillitsvalgt Fagforbundet Kristiansund
Helge Ristesund	Ass.dir. Helse Møre og Romsdal
Oddbjørn Vassli	Prosjektleder Statlige arbeidsplasser, MRFK
Ellen Engdahl	Daglig leder ORKidé
Bjarte Bye Løfaldli	Direktør og PL FoUI, Helseinnovasjonssenteret
Guro Løfaldli	PL helsenæring, Helseinnovasjonssenteret
Signe Sefland	Kommunikasjonsansvarlig, Helseinnovasjonssenteret

Fra oktober 2018 ble det vedtatt at KNN skulle tre ut av styringsgruppen. Fra juni 2018 ble det vedtatt at Norsk Sykepleierforbund v/ tillitsvalgt Ann Kristin Sæther skulle tre inn i styringsgruppen. En ny strategi knyttet opp mot fast drift vil medføre at Helseinnovasjonssenteret vil være godt rustet for videre drift med god forskning på internasjonalt nivå og trivsel for alle medarbeidere.

2. Vekst og utvikling

Helseinnovasjonssenteret har vokst fra 4 medarbeidere i 2017 til omkring 30 tilknyttede medarbeidere ved utgangen av 2018. Regnskapet for 2018 viser et positivt resultat. Dette skal gå tilbake til eiere, bidragsytere og samfunnet gjennom videre utvikling av Helseinnovasjonssenteret. Senteret vil i tiden fremover engasjere flere medarbeidere som forskere, PhD- studenter, masterstudenter, helseingeniører, tjenestedesignere m.m. ansette flere personer, da fortrinnsvis på PhD-nivå.

I juni 2018 ble Møre og Romsdal fylkeskommune og Helseforetaket tatt inn som medeiere og deltakere i Styringsgruppen for Helseinnovasjonssenteret. Avtalen som initierte dette er støttet av Fylkesmannen i Møre og Romsdal, samt fremlagt helseminister Bent Høie. Partnerne har sammen et sterkt ønske om å bidra til videre utvikling og vekst av Helseinnovasjonssenteret i region. I avtalen er det uttrykt at Helseinnovasjonssenteret blant annet skal være en katalysator for å skape framtidens helsevesen, omfavne hele Møre og Romsdal, at senterets fremste bidrag skal være forskning og kunnskapsformidling og samhandling mellom aktørene. Slik ønsker aktørene å bidra til at senteret oppnår nasjonal posisjon innenfor senterets virksomhetsområder. Avtalen har et langsiktig aspekt og man ønsker å være aktive og tydelige eiere også fra 1.1.2020.

Som nevnt ovenfor ble partnersamarbeidet presentert for Helseminister Bent Høie med påfølgende avgjørelse at man i løpet av 2019 skal danne en tilpasset eierform samt selskapsform. Det skal være en selskapsform som legger til rette for videre utvikling av senteret med utvidet medlemskap for kommuner og andre samarbeidspartnere.

Foto: noen av de ansatte ved Helseinnovasjonssenteret i desember 2018.

2.1. Arbeidsmiljø

Arbeidsmiljøet er et viktig innsatsområde for Helseinnovasjonssenteret. Arbeidsmiljøet ansees som godt, og det jobbes kontinuerlig med forbedringer. Helseinnovasjonssenteret benytter vertskapskommunen, Kristiansund, sine systemer for HMS. Senteret har lokal verneombud og har en operativ HMS- ledergruppe. Tillitsvalgte er representert ved senteret. Det ble etablert en trivselsgruppe som fokuserer på trivselsfremmende tiltak. Helseinnovasjonssenteret jobber for å være så klimanøytral som mulig i alt vårt arbeid.

Nye lokaler og samlokalisering i Nedre Enggate 8B

Helseinnovasjonssenteret har i 2018 arbeidet med oppbygging og renovering av nye lokaler, og vil i løpet av første kvartal av 2019 ha flyttet alle tilknyttede medarbeidere inn i tilpassede nye lokaler. Dette sees også på som en stor forbedring i forhold til arbeidsmiljøet (se årsrapport 2017). De nye lokalene er tilpasset senterets virksomhet og vekst. Lokalene fremmer også de viktige uformelle møtene ved kaffemaskinen, rundt lunsjbordet eller i loungen. Bygget er tilpasset døgkontinuerlig drift, beredskapsdrift med fasiliteter som nød- og reservestrøm, redundant kapasitet m.m., samt at første etasje har universell utforming. Senteret har i de nye lokalene samlokalisert prosjektledere fra Distriktsmedisinsk senter

(DMS), Satellitt Kristiansund for Utviklingscenter for hjemmetjeneste og Sykehjem (USHT), Responssentertjeneste og responsteam, Bo- og habilitering.

2.2. Likestilling og inkludering

Helseinnovasjonssenteret har ønske om et arbeidsmiljø preget av mangfold og likestilling mellom kjønnene på arbeidsplassen. Når det gjelder fordeling av menn og kvinner er den 2/3 kvinner/menn. Ved utlysning av stillinger oppfordres alle kvalifiserte personer om å søke. Senteret har et godt samarbeid med NAV i rekrutteringen av medarbeidere hvor flere har gått fra arbeidspraksis til ansettelse.

2.3. Intern kompetanseheving og faglig utvikling

I 2018 har Helseinnovasjonssenteret ansatt nye kompetanseressurser innen blant annet multimedia, kommunikasjon, teknisk kompetanse, velferdsteknologi, og organisasjon og ledelse. Flere ansatte har også økt sin fagkompetanse gjennom studier, hvor to medarbeidere deltar på toårig videreutdanning i Velferdsteknologi ved Høgskolen i Molde. Ansatt på Responsteam har fullført videreutdanning i klinisk avansert sykepleie ved høgskolen i Molde. Kommunikasjonsansvarlig har fullført et halvårsstudium i *Kommunikasjon i forskning, kultur og offentlig virksomhet* ved Universitetet i Bergen våren 2018.

2.4. Samfunnsansvar

Helseinnovasjonssenteret skal være et senter for helseinnovasjon og samhandling for kunnskap, forskning, utvikling, innovasjon og samhandling om velferdsteknologi og helsetjenestene lokalt, regionalt og nasjonalt. Midler som Helseinnovasjonssenteret tildeles kommer direkte tilbake til senterets eiere, bidragsytere, samarbeidspartnere og samfunnet i form av nye tjenester, løsninger, kunnskap, kompetanse, næring og samhandling.

3. Helseinnovasjonssenteret og omverdenen

Siden oppstarten har det ved Helseinnovasjonssenteret vært jobbet målrettet og aktivt for å knytte til seg relevante og viktige samarbeidspartnere og bidragsyttere. Dette arbeidet skal videreføres med full styrke i 2019 (se kapittel 3.1 samarbeidspartnere).

3.1. Samarbeidspartnere

Helseinnovasjonssenteret har i løpet av sin relativt korte prosjektperiode opparbeidet et bredt spekter av samarbeidspartnere innenfor ulike områder.

Primære oppdragsgivere:

Kommunene på Nordmøre
Møre og Romsdal fylkeskommune
Fylkesmannen i Møre og Romsdal
Helse Møre og Romsdal HF
Nasjonale myndigheter og statlige organer

Finansielle bidragsyttere:

Helsedepartementet/Helsedirektoratet
Møre og Romsdal fylkeskommune
Fylkesmannen i Møre og Romsdal
Helse Midt-Norge
Kristiansund kommune
ORKidé Nordmøre Regionråd

Internasjonale aktører:

Tieto
Aarhus Universitetshospital
Maximilian Moser, Østerrike
Forskningsrådet i Canada
Doro Care
CCSDI

Frivillighet og interesseorganisasjoner:

Demensforbundet Møre og Romsdal
Diabetesforbundet Møre og Romsdal
Arbeidsskadedes landsforening
Kreftforeningen
Handikapforbundet
Nasjonalforeningen for folkehelsen

Sentrale prosjekt- og samarbeidspartnere:

Kommunene i ORKidé
SINTEF, NTNU, NMBU
Høgskolen i Molde, HIKSU
Fagskolen i Kristiansund

Møre og Romsdal fylkeskommune
Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Helse Møre og Romsdal, Vindel, Innveno, DORO, Helse Møre og Romsdal, USHT, Tieto

4. Aktivitet 2018

4.1. Responssenter med Responsteam

Responscenteret eies av ORKidé- samarbeidet (Ordfører og rådmannskollegiet for Nordmøre) som er et formalisert samarbeid mellom 10 kommuner på Nordmøre med til sammen om lag 60 000 innbyggere.

Nasjonalt velferdsteknologiprogram

Kommunene i ORKidé-nettverket har deltatt i nasjonalt velferdsteknologiprogram siden 2017, hvor Kristiansund kommune (vertskapskommune) står som søker for det interkommunale velferdsteknologiprojektet. Fra og med 2018 ble også Aure kommune tilknyttet prosjektet, noe som innebærer deltakelse fra samtlige 10 kommuner på Nordmøre. Dette gir et solid grunnlag for tverrprofesjonell samhandling, kunnskapsdeling, behovsdrivet forsknings-, utviklings- og innovasjonsarbeid og god tilgang til et bredt og sammensatt datagrunnlag.

For å best mulig kunne møte forventede omstillinger i helsesektoren skal velferdsteknologiprojektet på Nordmøre være en sentral aktør for utvikling og implementering av velferdsteknologiske løsninger i kommunale helse- og omsorgstjenester. Sammen med Helseinnovasjonssenteret skal dette igjen bidra til økt samhandling med andre aktører som kommuner, spesialisthelsetjenesten, utdannings- og forskningsinstitusjoner, næringsaktører, frivillighet og andre. Dette vil være et viktig steg for å best mulig kunne møte fremtidens utfordringer knyttet til et forventet økt press på første- og andrelinjetjenesten; utfordringer hvor det både er krav til, og behov for kompetente menneskelige ressurser i samspill med implementering av nye teknologiske helse- og velferdsløsninger.

Hovedsatsningsområde

Velferdsteknologiprogrammet og -satsningen på Nordmøre er organisert inn under Responscenteret og Helseinnovasjonssenteret, velferdsteknologi er et av senterets hovedsatsningsområder. Samlokalisering, tverrfaglig samarbeid og felles satsning bidrar positivt til resultat og måloppnåelse samt gevinstrealisering. Eksempelvis kan følgende

resultater nevnes: økt interkommunal samhandling og samhandling mellom nivåene i helse- og omsorgstjenesten, kompetansebygging, -spredning, behovsdrivet tjenesteutvikling og økt FoUI-aktivitet ute i tjenestene (se kapittel 4 for oversikt over prosjekter).

Helseinnovasjonssenteret og samarbeidspartnere sine samlede ressurser innenfor FoUI, muliggjør anvendelse av etablerte kvantitative, kvalitative og iterative forskningsmetoder for translasjonsforskning, tjenstedesign og systemvitenskap ute i kommunene og spesialisthelsetjenesten. Dette er viktig for å sikre en forskningsmessig tilnærming til tjenesteutviklingen, høy grad av brukermedvirkning og styrket gjennomføringskraft av forskningsdrivet innovasjon i tjenestene. Implementering av velferdsteknologi for trygghet og mestring skal utvikles sammen med pasienter, brukere og pårørende. Brukere får større innflytelse over egen hverdag, helse og behov gjennom økt kompetanse om egen sykdom, egenansvar og et mer tilrettelagt tjenestetilbud. For å ivareta dette har samarbeidet mellom kommuner, spesialisthelsetjeneste, Helseinnovasjonssenteret og Responssenter vist seg å være avgjørende.

Følgende er et utvalg over noen gjennomførte prosesser med måloppnåelser knyttet til velferdsteknologi:

Krav og standarder

Etter søknad og opptak i nasjonalt velferdsteknologiprogram i 2017 og 2018 har det ved Responssenter og i tilknyttede kommuner vært gjennomført flere tiltak. Det har vært lagt vekt på å følge anbefalingene i IS-2552, IS-2534 (anbefalinger om tekniske krav til trygghetsteknologi), IS-2225 (Helsedirektoratets anbefalinger velferdsteknologi), IS-2416 og IS-2557 (første og andre gevinstrealiseringsrapport).

Digitalisering og implementering

I innledende faser har hovedfokuset vært å etablere en stabil Responssentertjeneste gjennom Responssenter, og å lyse ut felles anbud på trygghetspakken som inkluderte digitale trygghetsalarmer (TA) med tilhørende sensorer og implementering av disse. Gjennom arbeidet med Responssenter er det lagt vekt på ROS- analyser og oppstart av prosedyrearbeid i nettverket. Arbeidet har tatt utgangspunkt i allerede etablerte strukturer

og nettverk. Dette har bidratt til gode resultater og er i dag velfungerende med økt kompetanse på velferdsteknologi.

Læringsnettverk

Gjennomføring av læringsnettverk basert på opplæringspakken Velferdsteknologiens ABC (VFT ABC) har bidratt til god måloppnåelse. USHT Møre og Romsdal startet i nært samarbeid med prosjektlederne for de nasjonale spredningsprosjektene i fylket opp fire geografisk inndelte læringsnettverk i fylket høsten 2017. I nettverket for ORKidé- kommunene deltok syv kommuner med hvert sitt forbedringsteam. Målet for opplæringen i VFT ABC er å gi forståelse for hvilke utfordringer vi står overfor, hvorfor endringer bør skje nå og hvilke roller ansatte har i de ulike fasene av endringsprosessene. Sist, men ikke minst, er fokuset i læringsnettverket overgangen fra prosjekt til ordinær drift, og hvordan hele virksomheten må jobbe sammen for å sikre at nye løsninger tas inn i den ordinære driften på en god måte.

Driftsteknikernetttverk

Ansettelse av driftstekniker ved Responssenter har vært et sentralt punkt for måloppnåelsen. Tekniker har arbeidet i samtlige deltakerkommuner, og vært sterkt bidragsytende til at vi nådde målet om implementering av digitale TA. Etter gjennomført signalstyrkemålinger i nedslagsfeltet har driftstekniker detaljert oversikt over dekningsforholdene på Nordmøre. Denne er mer nøyaktig enn hva leverandørene tilbyr. Det ble oppnevnt ressurspersoner i samtlige deltakerkommuner, og opplæring i programvare og feilsøking ble ivaretatt lokalt. Denne tekniske kompetansen er viktig og nødvendig da helsepersonell i kommunene ofte ikke hverken har tid, ressurser eller kompetanse til å ivareta disse oppgavene. Fravær av slik kompetanse kan medføre feilinvestering og mangelfull omsorgstrapp da velferdsteknologi skal implementeres på alle nivå i omsorgstrappen. På bakgrunn av dette, ble det etablert et teknisk nettverk for TA-ansvarlige. Driftstekniker leder og administrerer dette nettverket, hvor fokus er på tekniske prosedyrer, relevante fagtema og andre problemstillinger knyttet til digitalisering innen

Foto: Driftstekniker gir informasjon om trygghetsalarm til bruker

helsetjenesten. Dette nettverket er sentralt i vår måloppnåelse med spredningsprosjektet på Nordmøre, og det er planlagt videre utvikling av nettverket i 2019.

Velferdsteknologisk laboratorium

Velferdsteknologisk laboratorium er en viktig arena for forskningsarbeid, utvikling og testing av nye tjenester og teknologi ved Helseinnovasjonssenteret. For videre implementering av velferdsløsninger med trygghets- og mestringsskapende teknologi vil innbyggere, pasienter, pårørende, studenter, forskere, helseingeniører, næringsliv og ansatte møtes ved VT-lab for tilpasning og utvikling. Laboratoriet danner også grunnlaget for opplæring, kompetansebygging og -deling mellom partnerkommunene og andre aktører. Her vil teknologi og løsninger presenteres, testes, tilpasses og utvikles videre. I 2018 er VT-lab etablert med tilhørende personalressurs, og det tas sikte på ytterligere videreutvikling i 2019. Laboratoriet inngår i forskningsprosjektet «Intravenøs antibiotikabehandling i spesialisert hjemmesykehus.

Foto: Velferdsteknologisk lab som utvikles i lokaler på Storhaugen Helsehus.

Kompetansebygging, spredning og deling

Det har vært høy aktivitet i de ulike medlemskommunene vedrørende informasjons- og arbeidsmøter som omhandler velferdsteknologi. Flere kommuner har leid inn relevant personell og informert om de ulike teknologiene til både innbyggere og helsepersonell, til foreninger og lag. Gjennom å heve kompetansen til brukergruppen med pårørende vil

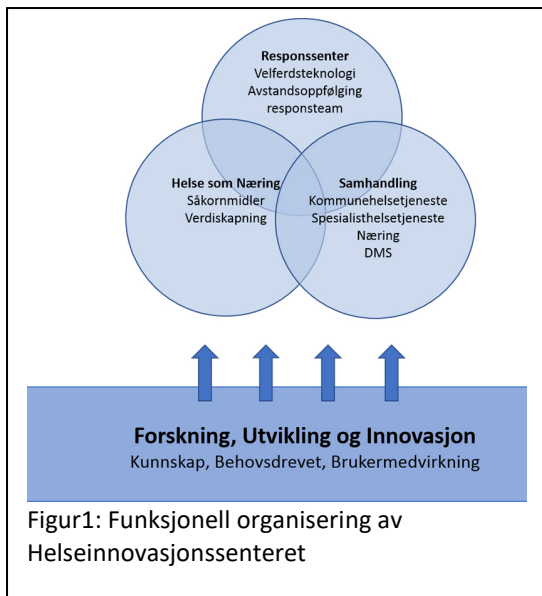
muligheten for reell implementering styrkes. Langsiktig og bredt forankringsarbeid på politisk nivå, administrativ ledelse og blant ansatte i tjenestene, for bruk og utvikling av velferdsteknologi gjennom Responssenter.

Forskningsdrevet utvikling og innovasjon

Gjennom samlokaliseringen med Helseinnovasjonssenteret har Responssenter etter opptak i nasjonalt velferdsteknologiprogram fått flere roller i tverrfaglige forskningsprosjekter knyttet til kunnskapsutvikling, kompetanse deling, store data, maskinlæring, brukermedvirkning og samhandling mellom nivåene i helsetjenesten. Prosjektet «Intravenøs antibiotikabehandling i spesialisert hjemmesykehus» er et eksempel hvor Responssenter er kontaktpunkt for både pasienter og helsepersonell. I prosjektet knyttes velferdsteknologiske løsninger fra Responssenter med kommunene sammen med spesialisthelsetjenestebehandling i hjemmet. Andre eksempler på sammenkobling mellom Responssenter og FoUI, er prosjektene T2D: Personsentrert helhetlig tjeneste, Økt forskning for Økt kunnskap og OH-Olje møter Helse. En nærmere beskrivelse av prosjektene er presentert i kapittelet FoUI- Prosjekter og andre aktiviteter 2018.

4.2.FoUI - Prosjekter og andre aktiviteter 2018:

FoUI- arbeidet ved Helseinnovasjonssenteret, i samarbeid med eiere og partnere i 2018 har i stor grad bygget videre på aktiviteten påbegynt i 2017 (2017 Årsrapport Helseinnovasjonssenteret). Tiltak knyttet til kompetansebygging, spredning og tjenesteutvikling ute i kommunene har blitt videreført og videre utviklet. For Helseinnovasjonssenteret er det helt sentralt at all FoUI-aktivitet skjer ute i tjenestene i samarbeid med tjenesteleverandørene som kommune- og spesialisthelsetjenesten. I tillegg skal utviklings- og innovasjonsarbeid være behovs- og forskningsdrevet. Dette innebærer at alle ressurser som Helseinnovasjonssenteret besitter eller mottar går direkte tilbake i form av kompetanse, personell, bidrag, prosjekter, produkter, aktiviteter, testing m.m., for å imøtekomme behov eierne eller bidragsyterne har. Dette er også tydelig i senterets visjon: «Sammen for fremtidens helsetjeneste». Folkehelse og -arbeid står sentralt i denne visjonen og derfor skal aktiviteten og prosjektene ved senteret innenfor satsningsområdene ha et

overordnet mål om å bidra positivt til folkehelsen.

Figur 1 illustrerer hvordan

Helseinnovasjonssenteret funksjonelt arbeider og hvordan FoUI, behov og brukermedvirkning er grunnlaget for aktiviteten og satsningsområdene ved senteret.

For årene 2017 og 2018 har velferdsteknologi, samhandling og helsenæring vært senterets satsningsområder. Gjennom strategi- og organisasjonsutviklingsarbeidet i 2018 har

satsningsområdene blitt revidert og fra 2019 vil senteret på vegne av eiere og partnere ha følgende fire pilarer: 1) Samhandling mellom kommuner og spesialisthelsetjenesten 2) Helse som næring 3) Helse- og velferdsteknologi 4) Folkehelse. FoUI- arbeid, kunnskap, behov og brukermedvirkning vil fortsatt være grunnlaget for aktivitetene innenfor disse områdene.

Kunnskaps- og kompetanse utvikling, bygging og deling er helt sentralt og et mål for Helseinnovasjonssenteret. Dette skal oppnås gjennom behovsdrevne, tjenestenære og tverrfaglige samarbeid med eiere, partnere og deltakere. Sentralt i kunnskaps- og kompetanseutviklingen er anvendelse av kvantitative, kvalitative og iterativ tjenstedesign-metoder i translasjonsforskning og systemvitenskap. Kunnskaps- og kompetansedeling vil blant annet oppnås gjennom prosjekter, aktiviteter, publisering, nettverksarbeid, hospitering, mediekkanaler, arrangementer, folkemøter m.m.

Som nevnt innledningsvis har det i 2018 blitt videreført og utviklet nye FoUI-prosjekter og aktiviteter ved Helseinnovasjonssenteret i samarbeid med eiere og partnere. Prosjektene og aktivitetene er bygd slik at hvert prosjekt eller aktivitet inneholder elementer eller omfavner alle de tre fokusområdene.

4.3. Utvalgte FoUI- prosjekter og aktivitet ved Helseinnovasjonssenteret i 2018

Intravenøs antibiotikabehandling i spesialisert hjemmesykehus – utvikling, pilotering og evaluering av en ny tjenestemodell for samhandling med bruk av mestrings- og avstandsoppfølgende teknologi

Dette er et forsknings- og innovasjonsprosjekt som skal utvikle et nytt brukersentrert pasientforløp i hjemmet for pasienter med behov for langvarig intravenøs antibiotikabehandling. Samarbeidspartnere er Helseinnovasjonssenteret med Responssenter, Responsteam og kommuner, USHT, Helse Møre og Romsdal, SINTEF, Sykehusapotekene Midt- Norge. Helseinnovasjonssenteret har en sentral rolle i alle arbeidspakker i prosjektet.

Rapport 2018

Prosjektet ble tildelt innovasjonsmidler fra Helse Midt i 2018 for å gjennomføre prosjektets arbeidspakke 1 (forprosjekt). Blant annet ble følgende aktiviteter gjennomført: - Grundig innsiktsarbeid med datainnsamling (20 intervjuer, 7 workshops) - Utarbeidelse av pasientforløp ved hjelp av tjenstedesignmetodikk, inkl. visualiseringsverktøy (Blueprint) - Kartlegging av prosedyrer, teknologi-, opplæring- og kompetansebehov - Tilpasning av kommunikasjons- og informasjonskanaler for dokumentflyt mellom nivåene, inklusjonskriterier, risikovurderinger og gevinstanalyser - Studie av referanseprosjekter og opprettelse av referansegruppe - Tester for valg av infusjonspumper og type venøs tilgang med utstyr (opplæring av 200 ansatte fra begge nivå) - Tilpasning av velferdsteknologisk løsning, test i velferdsteknologisk laboratorium. Resultat fra innsiktsarbeidet viser at informantene er positive til tjenestemodellen gitt at kontinuitet, trygghet og sikkerhet, brukervennlig teknologi og god opplæring ivaretas. TableTop-test av pasientforløpet er utført med involverte parter, med utgangspunkt i innsiktsarbeidet og i samarbeid med tverrfaglige disipliner og interessenter. Dette arbeidet danner grunnlaget for arbeidspakke 2 og 3 av hovedprosjektet (2019-2021), som innebærer pilotering og evaluering.

Prosjektet mottar for andre år Innovasjonsmidler fra Helse Midt. Beregnet egeninnsats Helseinnovasjonssenteret 70 % stilling. Resultater oppnådd i prosjektet vil bli publisert og gjort tilgjengelig og deles bredt gjennom tilgjengelige informasjonskanaler.

Foto: Prosjektgruppa feirer nye midler til videreføring av prosjektet Hospital@home, desember 2018

T2D: Personsentrert helhetlig tjeneste

Et forsknings- og innovasjonsprosjekt som skal skape en ny helhetlig, deltagersentrert tjenestemodell for samhandling, økt fysisk aktivitet, egenmestring, avstandsoppfølging og livsstilsendring for pasienter med type 2 diabetes (T2D). Sentralt for innovasjonsgraden er ny modell for samhandling og bruk av teknologi for avstandsoppfølging og mestring.

Samarbeidspartnere er Diabetesforbundet Møre og Romsdal, Helseinnovasjonssenteret med Responssenter og kommuner, USHT, Helse Møre og Romsdal, Senter for hjertetrening (CERG, NTNU), Høgskolen i Molde (HiM, Senter for Helselogistikk) og Tieto. Prosjektet mottok i desember 2018 finansiell støtte for 3 år fra Extrastiftelsen. Resultater oppnådd i prosjektet vil bli publisert og gjort tilgjengelig og deles bredt gjennom tilgjengelige informasjonskanaler. Egeninnsatsandelen fra partnere er berammet til 50% av et totalbudsjett på 3,9 millioner kroner.

Tre og helse

Er et FORREGION- prosjekt finansiert av Møre og Romsdal Fylkeskommune og Norges Forskningsråd. Målsetningen med prosjektet er å dokumentere trematerialers helsefremmende effekter, og gjennom dette bidra til økt bruk av tre i offentlige og private bygg. Dette skal oppnås gjennom ny samhandling mellom regionale næringsaktører og bedrifter med ekspertise innen foredling og bruk av trematerialer, nasjonalt ledende forsknings- og kunnskapsinstitusjoner med spisskompetanse innenfor tre, trematerialer, design, arkitektur, kommuner og helseforetak. Samarbeidspartnere er Helseinnovasjonssenteret med kommuner, Fylkesmannen i Møre og Romsdal med Tredriveren, NTNU, NMBU og Innveno AS. Forprosjektet skal avsluttes mars 2019, men arbeidet og nye prosjekter vil videreføres. Det har vært gjennomført stor forskningsaktivitet i prosjektet og en forskningsassistent med mastergrad innenfor folkehelse har blitt ansatt. Prosjektet ble også løftet opp som tema i utdanningsprogrammet *Ekspert i team* ved NTNU. Resultater oppnådd i prosjektet vil bli publisert og gjort tilgjengelig gjennom ulike informasjonskanaler. Prosjekttilskuddet er beregnet å tilsvare ¼ av forprosjektets totale kostnad, ¾ er fordelt over prosjektpartnerne gjennom egeninnsats.

I Agree

I Agree er et innovasjonsprosjekt som utvikler en ny dynamisk løsning til bruk ved innhenting av samtykke og ved opplysningsplikt i forbindelse med tildeling av velferdsteknologi, forskning på data generert av velferdsteknologi og eventuelle andre tilfeller hvor opplysningsplikt eller samtykke er påkrevd. Arbeidet skal resultere i en ny teknisk løsning med tilhørende app. Samarbeidspartnere er Helseinnovasjonssenteret med kommuner og Responssenter og Tieto. Prosjektet med utvikling av første versjon av programvare vil avsluttes i mars 2019, videre utvikling og tilpassing av tjenesten vil videreføres. Resultater oppnådd i prosjektet vil bli publisert og gjort tilgjengelig i ulike informasjonskanaler. Prosjektet gjennomføres med egeninnsats fra prosjektpartnerne.

App for klinisk støtte i palliasjon

Helseinnovasjonssenteret har bistått Averøy kommune med å utvikle en app for klinisk støtte i palliasjon. Bakgrunn for utvikling av appen er et prosjekt i Averøy som har fått midler til å heve kompetansen innen palliasjon, hvor hovedmålet er at flere skal føre seg trygge og

har kompetanse som kreves i møte med alvorlig syke og døende pasienter og deres pårørende. Appen vil kunne benyttes av ansatte i hjemmetjenesten i Averøy for å få hurtig og enkel tilgang til informasjon når de besøker pasienter med alvorlig og uhelbredelig sykdom i hjemmet. Samarbeidspartnere er palliativt team ved Sykehuset i Kristiansund, som bidrar med faglig innhold og kvalitetssikring av innholdet.

Interaktivt digitalt verktøy for kognitiv svikt og demens

Dette er et FORREGION- prosjekt finansiert av Møre og Romsdal Fylkeskommune og Norges Forskningsråd. Målet med prosjektet er å utvikle et nytt og innovativt interaktivt verktøy tilpasset pasienter, brukere, pårørende og ansatte i den kommunale helse- og omsorgstjenesten. Gjennom brukermedvirkning, behovskartlegging, ny fagkunnskap og forskning skal velferdsteknologi og kommunikasjon knyttes sammen til en plattform som legger til rette for økt livskvalitet og en tryggere tjeneste for pasienter og pårørende. Plattformen skal også legge til rette for helsefremmende og forebyggende tiltak tilpasset pasientgruppen som helhet og med stort fokus på tilpasningsmuligheter for den enkelte bruker. Samarbeidspartnere er Eggedosis, Helseinnovasjonssenteret med kommuner, Høgskolen i Molde og Vindel. Forprosjektet avsluttes februar 2019, men arbeidet vil trolig videreføres. Resultater oppnådd i prosjektet vil bli publisert og gjort tilgjengelig i ulike informasjonskanaler. Prosjektet finansieres gjennom 50% egeninnsats fordelt mellom partnerne.

Økt forskning for økt kunnskap

Forskningsprosjekt med forprosjekt finansiert av Møre og Romsdal fylkeskommune knyttet til Responssenter med utrulling og implementeringen av velferdsteknologi. Målsetningen med hovedprosjektet er å benytte vitenskapelige metoder for å sikre empirisk data generert gjennom et nasjonalt ledende Responssenter. Prosjektet har blant annet fokus på store data, analyse, visualisering, maskinlæring og AI (kunstig intelligens) som tjenestestøtte. Samarbeidspartnere i forprosjektet er Helseinnovasjonssenteret med Responssenter og kommuner og Møre og Romsdal Fylkeskommune med Campus Kristiansund. Forprosjektet skal avsluttes desember 2019, utvidet prosjekt vil videreføres med forprosjektets partnere i tillegg til Senter for Helselogistikk ved Høgskolen i Molde og Tieto samt andre internasjonale

samarbeidspartnere. Forprosjektetperioden på to år er berammet til 2 millioner NOK, hvorav 50% er egeninnsats fra partnere.

Palliativ plan

Prosjektet har utviklet en felles palliativ plan for kommunene og Helseforetaket i Møre og Romsdal, og denne skal implementeres i 36 kommuner og 4 sykehus i fylket. Palliativ plan er utviklet for å kvalitetssikre palliative tiltak for pasienter med uhelbredelig sykdom. Planen tar utgangspunkt i en fastlagt mal, men utarbeides gjennom dialog og forberedende samtaler mellom fastlege eller tilsynslege i samarbeid med sykepleier, pasient og pårørende. I planen samles viktige føringer, og plan ved forverring skal bidra til økt trygghet for både pasient, pårørende og helsepersonell. Samarbeidspartnere er Helse Møre og Romsdal og samtlige 36 kommuner i Møre og Romsdal, USHT Møre og Romsdal, Kompetansesenteret i lindrende behandling, Helse Midt- Norge, Høgskolen i Volda, Høgskolen i Molde, NTNU i Ålesund, Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Forum for kreftsykepleiere, Norsk sykepleierforbund, Legeforeningen, Forskningsgruppa for omsorg, pleie og behandling av alvorlig syke og/eller døende i Møre og Romsdal, KomUt og Helseinnovasjonssenteret. Representant fra Helseinnovasjonssenteret har deltatt i prosjektets arbeidsgruppe. Mandatet til arbeidsgruppa er forankret i Overordnet samhandlingsutvalg i Helse Møre og Romsdal, og omfatter i 2018 å; implementere og etablere en felles mal for palliativ plan i Møre og Romsdal, etablere en felles forståelse for bruken av den palliative planen i Møre og Romsdal blant alle faggrupper i første- og andrelinjetjenesten samt pasienter og pårørende. Palliativ plan mottok Fylkesmannens omsorgspris i 2018.

Livets siste dager

Livets siste dager i Kristiansund kommune er et treårig prosjekt for å implementere en kunnskapsbasert og standardisert plan for lindring i livets slutfase ved brukersteder i alle omsorgsnivå i kommunen. Hensikten er å sikre en felles overordnet ramme og struktur for behandling, pleie og omsorg i livets siste fase, samt bidra til å innføre en felles kultur og økt kompetanse for den døende pasient og pårørende på tvers av nivåene i helsetjenesten. Helseinnovasjonssenteret har i 2018 hatt ansvaret for å legge til rette for å koordinere følgeforskning av prosjektet, dette gjennomføres av mastergradsstudent ved Høgskolen i Molde.

Idémottak Møre og Romsdal

Helseinnovasjonssenteret deltar i prosjektet Idémottak i Møre og Romsdal, som startet opp i 2018. Målet med prosjektet er å etablere et felles Idémottak i Møre og Romsdal med fokus på helse- og omsorgstjenester, hvor alle kan melde inn idéer om forbedring til mottaksteamet som vurderer, raffinerer og utvikler ideer sammen med idéhaver. Hensikten er å styrke innovasjonskapasiteten i offentlig og kommunal sektor gjennom partnerskap mellom academia, private, kommunale og offentlige aktører. Teamet i Idémottaket er satt sammen av representanter fra Helse Møre og Romsdal, Møre og Romsdal Fylkeskommune, USHT, Arena for læring for velferdsteknologi (ALV), Møreforskning, NTNU, Høgskolen i Molde, Høgskolen i Volda og Helseinnovasjonssenteret. Aktiviteter i 2018 har vært knyttet til å utarbeide prosjektplan og til å forankre prosjektet.

Cluster for Co-Creative Service Design and Innovation- CCSDI

Helseinnovasjonssenteret deltar i kunnskapsklyngen CCSDI; et prosjekt som er finansiert av Forskningsrådets HELSEVEL - program. CCSDI er et samarbeidsprosjekt som består av 16 prosjektpartnere. Partnere i CCSDI er SINTEF, NTNU, MakeTools and The Ohio state University, AHO, Helse Midt- Norge, St.Olavs Hospital, Helse Møre og Romsdal, Kreftforeningen, Livework Studio, Designit, Halogen, Nice, Doga, Check Ware AS, Noen AS og Helseinnovasjonssenteret med Responssenter og kommuner. CCSDI tar sikte på å være et nasjonalt kompetansesenter som arbeider for å bistå og fremme samarbeidende innovasjonsprosesser ved å knytte de ulike interessentene sammen. De overordnede målene er å generere, dele, utvikle og implementere kunnskap, metoder og verktøy.

Klyngesamarbeidet tar sikte på å løse utfordringer og skape bedre tjenester i helsesektoren. CCSDI bruker en iterativ prosessmodell der arbeidsgrupper identifiserer og iterativt arbeider med seks sentrale emner for å utforske, dokumentere og evaluere hvordan med kreativ service design kan føre til vellykket innovasjon i helsetjenester. Sammensetningen av klyngen sikrer at aktivitetene er basert på forskning og erfaringer fra helsepraksis nært knyttet til pågående prosjekter. Videre skal funnene integreres i praksis og studieprogrammer, formidles til utøvere nasjonalt og publiseres internasjonalt. Helseinnovasjonssenteret deltar i temagruppen "Den aktive informerte og involverte pasient", og har i løpet av 2018 deltatt på flere møter i Trondheim.

Helseinnovasjonssenteret har presentert prosjektet hjemmesykehus, og løftet dette inn som et mulig case for klyngen.

KOMP

KOMP er en dataskjerm med innebygd teknologi som gjør det mulig å ha sosial kontakt med familie, venner og andre – selv om man ikke kommer seg ut. Den er skreddersydd for seniorer med begrensede digitale ferdigheter og redusert syn, hørsel eller motorikk. Seniorene trenger kun å slå den av og på. Familie eller venner tar seg av resten fra en app. Familien vil kunne låne produktet så lenge som det er behov. Kreftforeningen har vært med i utviklingen av KOMP fordi de ønsket å bidra til løsninger for eldre med kreft som opplever ensomhet og sosial isolasjon. Helseinnovasjonssenteret har inngått en avtale med Kreftforeningen om gratis utleie av 10 KOMP, og samarbeider med Kreftforeningen om å fasilitere implementering i ORKidé- kommunene og ved å utforske evt. nye funksjonaliteter og bruksområder for KOMP.

Olje møter Helse (OH)

I siste kvartal av 2018 ble det arbeidet frem og igangsatt et tverrfaglig partnersamarbeid mellom PXO og hovedkontoret i Stavanger og Helseinnovasjonssenteret. Målet med samarbeidet er å igangsette forskningsarbeid og kvalitetshevende tiltak på tvers av bransjer og tjenester. Prosjekter og aktiviteter vil blant annet inkludere kunnskaps- og kompetanse utvikling, bygging og deling, simulering, internkontroll, kontrollrom m.m.

Kort kan andre viktige aktiviteter nevnes; Helseinnovasjonssenteret har i 2018 bidratt med foredragsholder i videreutdanningen Velferdsteknologi som Høgskolen i Molde arrangerer. Senteret samarbeider og bidrar med innhold i Campus Kristiansund og DMS Kristiansund.

4.4. Helsenæring

Fra arbeidet med Helsenæringsmeldingen som kommer i 2019, meldes det at helsenæring er et satsningsområde og blir sett på som både en nødvendig og lovende vekstnæring. Det viser seg allerede at næring og forskning i et tett samarbeid, kan løse mange av de helse- og omsorgsutfordringene som Norge står overfor de neste årene. Gjennom våre egne

prosjekter har vi erfart at praksisnær forskning og samhandling på tvers av faggrupper, inkludert næringsaktører, er viktig for å utvikle ny kunnskap, nye helsetjenester og ny næringsaktivitet.

Stimuleringsmidler

I 2017 ble det besluttet en ordning med tildeling av stimuleringsmidler til bedrifter på Nordmøre. Dette er midler som skulle stimulere til utvikling av nye innovative produkter eller tjenester innenfor helse. Det har vært utarbeidet kriterier for tildeling, styringsgruppen i Helseinnovasjonssenteret har vært det tildelende organ. I 2018 mottok Helseinnovasjonssenteret fire søknader fra næringslivet. Etter styringsgruppens vurdering fylte en aktør kravene og fikk innvilget midler. To søknader fikk avslag og en aktør trakk sin søknad. Ordningen med å tildele stimuleringsmidler er under vurdering.

Helsenæring inngår i de fleste prosjektene ved Helseinnovasjonssenteret. Mer detaljert prosjektbeskrivelser finnes i kapittel 4.

4.5. Kommunikasjon

Første mars 2018 markerte Helseinnovasjonssenteret ett år. I 2018 har fokuset vært å kommunisere betydningen av senterets overlevelse overfor nasjonale politikere og beslutningstakere. Som et midlertidig prosjekt har det vært sentralt å få frem oppnådde resultater, nasjonale og internasjonale samarbeider, kvalitet og bredde på igangsatte prosjekter, senterets unike funksjon og ambisjoner.

I 2018 har vi hatt besøk av nasjonale politikere:

- **Kommunalkomitéen:** Hele Stortingets Kommunalkomité kom til Kristiansund i januar 2018, og fikk presentert prosjektet Helseinnovasjonssenteret
- Stortingsrepresentant **Jenny Klinge** (Sp) sammen med lokal Sp- representant
- Stortingsrepresentant **Steinar Reiten** (KrF)
- Stortingsrepresentantene **Jan Steinar Engeli Johansen** og **Åshild Bruun Pedersen** (Frp)
- Stortingsrepresentant **Carl Erik Grimstad** (V)

Statsministeren ble informert om Hospital@home

Statsminister Erna Solberg kom i mars 2018 til Kristiansund for å få informasjon om planlagte DMS Kristiansund. Hun fikk også informasjon om samarbeidsprosjektet Hospital@home som Helseinnovasjonssenteret har en sentral rolle i.

Møte med helseministeren i Oslo

Representanter for Helseinnovasjonssenterets styringsgruppe var i august 2018 i Oslo og møtte helseminister Bent Høie for å sikre senterets videre drift med midler på Statsbudsjettet 2019. Det ble i forkant av møtet med helseministeren inngått en regional samarbeidsavtale mellom ORKidé, Kristiansund kommune, Møre og Romsdal fylkeskommune og Helse Møre og Romsdal om å *løfte Helseinnovasjonssenteret til en regional rolle i utvikling av framtidens helsetjenester for innbyggerne i hele Møre og Romsdal.*

Foto: Fra venstre: Statssekretær Anne Grethe Erlandsen, Stortingspolitiker Vetle Wang Soleim (H), Fylkesordfører Jon Aasen, Ordfører Kjell Neergaard, Statsråd Bent Høie, ORKidé-leder Roger Osen, Fylkesmann Lodve Solholm og daglig leder ORKidé, Ellen Engdahl. Foto: Helseinnovasjonssenteret

Foredrag

Helseinnovasjonssenteret bruker foredrag som en viktig informasjonskanal for deling av senterets aktivitet:

- Nordmørskonferansen: Samhandling for morgendagens helsetjeneste- forskning, innovasjon, teknologi og næring
- Telepensjonistene: Hva er Helseinnovasjonssenteret og hva er velferdsteknologi
- Norges Bank: Helseinnovasjon: Hvordan ta posisjon?
- Foredrag Verdiskaperkonferansen: Slik griper vi mulighetene! Om innovasjon, utvikling og høyere utdanning på Nordmøre
- Informasjonsmøte i Heim kommune: Helseinnovasjonssenteret, helsenæring og velferdsteknologi
- Surnadal kommunestyre: Hva er Helseinnovasjonssenteret og hvordan jobber vi?
- Foredrag Kristiansund Venstre (hvor medlem av Helse- og omsorgskomiteen Carl Erik Grimstad deltok sammen med tidligere Stortingsrepresentant Pål Farstad): Helseinnovasjonssenteret - Sammen for fremtidens helsetjenester
- Norges Sykepleierforbund Tillitsvalgte Møre og Romsdal: Fremtidens helsetjeneste med et teknologisk perspektiv
- Foredrag i ulike foreninger som f. eks Frei Rotary
- Sparebanken Møre: Hva er Helseinnovasjonssenteret?
- Foredrag Møre og Romsdal Fylkeskommune, Regional og næringsavdelingen: Helseinnovasjonssenteret og våre forskningsprosjekt
- Foredrag ved seminar for kommunikasjonsavdelingene i Helse-Midt og Helse Møre og Romsdal
- Foredrag ved Hurtigrutekonferansen for Helse-Midt og Helse- Nord
- Åpent møte om velferdsteknologi for Demensforeningens medlemmer
- Foredrag ved medlemsmøte for Pensjonistforbundet
- Posterpresentasjon på World Research Congress of the European Association for Palliative Care i Bern; "preferred place of death; requirement of the Public and of Advanced cancer patients in Norway" og "in case of serious disease with limited lifeexpectancy; what are people in Norway most concerned about?"

Helseinnovasjonskonferansen

I 2018 ble Nasjonal Helseinnovasjonskonferanse arrangert for første gang. Dette er et nytt arrangement i regi av KNN i samarbeid med Helseinnovasjonssenteret. Helseinnovasjonssenteret var deltagende i programkomité og i gjennomføring som medarrangør. Nasjonal helseinnovasjonskonferanse sitt mål er å bygge en faglig tung arena for nytenking og visjoner. Ledende fagfolk innen sine felt, ga deltagerne et innblikk i framtidens helsetjenester og den teknologiske utviklingen. Sentralt i programmet stod rammebetingelser, framtidsperspektivet og teknologi. Konferansen henvendte seg til alle interesserte med fokus på helsearbeidere, næringsliv, politikere og helsebyråkrater i hele landet. Kommunikasjonsmessig fikk vi befestet Helseinnovasjonssenterets faglige posisjon og ambisjon om å være med å utvikle framtidens helsetjenester.

Besøk av helseministeren på Helseinnovasjonssenteret:

I september 2018 kom helseminister Bent Høie på besøk sammen med Stortingsrepresentant Sylvi Listhaug (FrP), Stortingsrepresentant Vetle Wang Soleim (H), lokalpolitikere Ragnhild Helseth (V), Robert Nordvik (Frp) og Torbjørn Sagen (H) til Helseinnovasjonssenteret. Denne delegasjonen hadde med seg det gledelige budskap at Helseinnovasjonssenteret er sikret midler til videre drift for 2019.

Foto: Fra venstre: Varaordfører Kristiansund Ragnhild Helseth (V), lokalpolitiker Robert Nordvik (Frp), Stortingspolitiker Sylvi Listhaug (FrP), Helseminister Bent Høie, Stortingspolitiker Vetle Wang Soleim (H), lokalpolitiker Torbjørn Sagen (H). Foto: Tidens Krav.

Omsorgskonferansen

Helseinnovasjonssenteret har deltatt i programkomité og i planlegging og gjennomføring av Omsorgskonferansen 2018, som ble arrangert 12. - 13. September i Ålesund. Temaet for konferansen var "I møte med morgondagens innbyggjar", hvor det var fokus på hvordan vi kan skape bærekraftige tjenester i en digital verden. Helseinnovasjonssenteret stilte her med stand hvor også Responsteam deltok, og Responsteam ble presentert på scenen om hva de jobber med. I tillegg ble det holdt 3 foredrag fra senteret, ett generelt om senterets funksjon, ett om velferdsteknologi på Nordmøre, og ett om prosjektet Hospital@home.

EHIN

Helseinnovasjonssenteret deltok på Norges nasjonale e- helse konferanse i Oslo, i november 2018. Senteret stilte med stand, og fikk presentert Helseinnovasjonssenteret muntlig og visuelt på en nasjonal arena.

Kveldsuniversitetet - for å øke faglig nysgjerrighet i befolkningen

Kveldsuniversitetet ble videreført i 2018 med samarbeidspartnere HiKSU, Campus Kristiansund og Vindel. Kveldsuniversitetet er en uformell arena for faglig påfyll som er åpent og gratis for alle. Dette er et tiltak for å spre relevant forskning og faglig aktualitet til befolkningen, lett tilgjengelig for alle, på en kaféarena. Ønsket effekt av tiltaket er at befolkningen skal fatte interesse og nysgjerrighet for ulike tema innen helse, innovasjon, og teknologi. I 2018 har følgende tema vært presentert på Kveldsuniversitetet:

- Arne Ingebrigtsen (Kristiansund kommune) og Shahzad Rana (Microsoft): Teknologi og utvikling av fremtidsrettet tjenester for innbyggerne
- Rebecca Varne (Møre og Romsdal fylkeskommune): Tang og tare - hva det kan brukes til, muligheter for næringsutvikling
- Hanne Solvang Felberg (GC Rieber Oils): Hva er egentlig Omega3 og hvorfor er det så viktig for helse?
- Kjell Marius Herskedal (HiM): Fotball - Hvilke effekter har motivasjon for mestring?
- Lise Lillebrygd fjeld Halse (HiM): Innovasjon i en digital Tidsalder
- Marie Olsson Lindvåg og Hektor Hovsgaard (Rask Psykisk Helsehjelp): Hvordan kan vi best mulig mestre disse vanlige psykiske helseplagene med fokus på angst og stressreaksjoner?

Ungt Entreprenørskap

Helseinnovasjonssenteret meldte seg i 2018 inn i Ungt Entreprenørskap Møre og Romsdal, som er en ideell, landsomfattende organisasjon som i samspill med utdanningssystemet, næringslivet og andre aktører jobber for å utvikle barn og unges kreativitet, skaperglede og tro på seg selv. I 2018 har Helseinnovasjonssenteret holdt motivasjonsforedrag om helseinnovasjon og muligheter som teknologien gir, til videregående elever ved Atlanten videregående skole, vi har også gitt oppdrag til Gründercamp på ungdomsskolenivå og på videregående nivå, og vi har vært veiledere for elevene. Senteret ser på dette som en viktig måte å fremme positiv tro på egen innovasjonskraft blant de unge, samt være tilstede med andre næringsaktører, og gjøre Helseinnovasjonssenteret kjent overfor en yngre målgruppe.

Publikumsdag Åpen dag Velferdsteknologi

Åpen dag Velferdsteknologi var en viktig arena for å markere Helseinnovasjonssenterets sterke fokus på velferdsteknologi. Dette var et tiltak for å ufarliggjøre velferdsteknologi og øke kunnskap om velferdsteknologi blant befolkningen. Senteret ønsket å gjøre befolkningen nysgjerrige på teknologi og gi dem mulighet til å kjenne og se på ulik teknologi. Senteret ønsket å trygge innbyggerne med faginformatjon. Arrangementets trekkplaster var Kåre Hagen, leder for Senter for velferds- og arbeidslivsforskning, som presenterte endringene samfunnet står overfor og hvordan behovet for velferdsteknologi spiller inn i dette.

Kommunikasjonsmessig var det et viktig arrangement for å komme i dialog med den generelle befolkningen, og vi fikk positiv omtale i media i etterkant.

NYHETER KRISTIANSUND OMSORG TEKNOLOGI

- Nordmøre er i verdensfronten på velferdsteknologi

Forsker og foredragsholder Kåre Hagen.

Av Christian Grøtte

19. april 2018, kl. 17:1

Torsdag arrangerte Helseinnovasjonssenteret i Kristiansund åpen dag om velferdsteknologi. Forsker og foredragsholder Kåre Hagen skryter av Nordmøre.

Foto: Tidens Krav 19.04.18., bilde av Kåre Hagen

Eldres dag og Demensforeningen

Eldre er en viktig målgruppe for Helseinnovasjonssenteret. På Eldres dag 2018 deltok Helseinnovasjonssenteret aktivt med både tale for forsamlingen og fremvisning av velferdsteknologi. Helseinnovasjonssenteret hadde også innlegg 8.november på et åpent arrangement i regi av Demensforeningen. Temaet var velferdsteknologi og mennesket, i en fullsatt Bystyresal i Kristiansund.

Foto: Helseinnovasjonssenteret. Demensforbundet, Bystyresalen.

Foto: Kjell R. Johansen. Eldredagen 2018

Samarbeidsmøter

Som et ledd i både sondering av samarbeid og i å bli kjent med hverandres felt og funksjon, har alle på Helseinnovasjonssenteret deltatt i ulike møter i 2018 med både offentlige og private aktører. Her kan nevnes møter med Campus Kristiansund, Høgskolen i Molde, Nordmøre Revisjon, KNN, Fylkeskommune, Fylkesmannen, Vindel, Tieto, PXO, NAV, Rask psykisk helsehjelp, Arbeidsmiljøskaddes Landsforening, Alternativ til Vold, Kreftforeningen, Tildelingstjenesten, sykehusmiljø m.m. Dette har vært en viktig arena for uformell relasjonsbygging som har økt kjennskap til senteret for omverdenen, og som har gjort senteret mer kjent med aktuelle aktører for eventuelle videre samarbeid.

Animasjonsfilm Trygghetsalarmen

Helseinnovasjonssenteret har laget en animasjonsfilm om hvordan Trygghetsalarmen fungerer, som et ledd i å gjøre velferdsteknologi mer kjent for både brukere, pårørende og helsearbeidere. Filmen forenkler budskapet og fokuserer på trygghet. Link til filmen her:

[Trygghetsalarmen Helseinnovasjonssenteret](#)

Nye nettsider

Da Helseinnovasjonssenteret ble etablert ble det laget hjemmesider for senteret. Etter ett års bruk så man begrensninger ved sidens funksjonalitet og innhold, og senteret har i siste del av 2018 utviklet nye nettsider sammen med webutviklerfirmaet Develo.

Helseinnovasjonssenteret har nå fått mer informative nettsider som beskriver senterets aktivitet. I utvikling av nettsidene har Helseinnovasjonssenteret hatt fokus på å utvikle sider som er responsive på alle flater, som er universelt utformet og har høy tilgjengelighet for alle målgrupper, som tilfredsstiller forventninger til innhold og inndeling, kontekst, og som er lette å bruke og å redigere.

Fotobank

Senteret har i 2018 rekruttert fotokompetanse, som har bygget opp en fotobank til bruk i diverse informasjonsmateriell. Tanken er at fotobanken skal bygges videre og være en ressurs for senterets eiere og medlemmer.

Film Palliativ Plan

I forbindelse med spredning av prosjektet Palliativ Plan til hele fylket, bistod Helseinnovasjonssenteret med å skape innhold, scripture, filme, redigere, og lage audio på en informasjonsfilm om Palliativ plan. Link til filmen her: [Palliativ Plan Helseinnovasjonssenteret](#)

Filming til e-læringsprogram

Helseinnovasjonssenteret bistod i filmingen av et e-læringsprogram til Livets siste dager som brukes i KS sine intranettsider for opplæring.

Nyhetsbrev

Senteret sender jevnlig ut nyhetsbrev som beskriver store og små hendelser. Dette sendes til samarbeidspartnere, styringsgruppe, medarbeidere, finansielle bidragsytere, politikere og andre interesserte blant annet i næringsliv og offentlig forvaltning. Nyhetsbrevene er en viktig kanal for å vise Helseinnovasjonssenterets aktiviteter.

5. Samlokalisering med Helseinnovasjonssenteret av eksterne aktører

5.1. Utviklingscenter for sykehjem og hjemmetjenester (USHT) i Møre og Romsdal, satellitt Kristiansund

Utviklingscenter for sykehjem og hjemmetjeneste i Møre og Romsdal (USHT) har pr 31.12.2018 en vertskommune i Ålesund og satellitter/avdelingskontor i Kristiansund kommune og i Molde kommune. Det er seks personer ansatt i definerte stillinger og i tillegg har senteret knyttet til seg flere personer i små stillingsbrøker som følger opp spesielle prosjekt.

USHT, satellitt Kristiansund, er fysisk og organisatorisk plassert ved Helseinnovasjonssenteret. USHT utgjør en del av FoUI-avdelingen i Helseinnovasjonssenteret. USHT har et særlig ansvar for å bygge kompetanse blant ledere og andre medarbeidere i kommunale pleie- og omsorgstjenestene, og jobber for at tjenestene utvikles i samarbeid med brukerne for å møte morgendagens omsorg. En fremtidsrettet tjeneste må tilpasse seg den medisinske og teknologiske utviklingen, den nye pasientrollen og endringene i demografi og sykdomsbilde. Den må også møte økte krav til tilgjengelighet, kvalitet og pasientsikkerhet. USHT jobber for å bygge opp den menneskelige grunnmuren som er en av forutsetning for å lykkes med ny teknologi, nye arbeidsformer og nye tjenester som Helseinnovasjonssenteret og Responssenteret representerer. Helsepersonell kan være eksperter på sine fagområder, men for å lykkes med utviklingsarbeid og innovasjoner trengs i tillegg forbedringskompetanse. Kontinuerlig forbedringsarbeid med varige endringer oppnås ved å kombinere profesjonskunnskap og forbedringskunnskap. USHT bistår kommunene i å bygge denne forbedringskompetansen. USHT bidrar videre med kunnskapsoverføring fra stat til kommune, og er et spredningspunkt for både kunnskaps- og erfaringsdeling ut til kommunene. USHT jobber for at helsetjenestene utvikles på bakgrunn av funn fra forskning og at forskningsspørsmål i kommunenes helsetjenester blir tilknyttet anerkjente FoU-miljø. Forskere og de som skal implementere ny kunnskap i det praktiske liv er avhengig av hverandre, og i

Helseinnovasjonssenteret er det bygd opp et kompetansemiljø som forener nettopp dette ved å samorganisere akademia, praksisfelt og forbedringskompetanse.

Ressurser 2018:

- Ett årsverk som fagansvarlig. Fast stilling. Finansiert av USHT Møre og Romsdal (2/3) og Kristiansund kommune (1/3).
- Ett årsverk som prosjektmedarbeider for “spredningsprosjekt for økt kvalitet i tjenestene til personer med utviklingshemming i Møre og Romsdal” fra og med 1. September 2018. Midlertidig stilling. Eksternt finansiert av midler fra Helsedirektoratet og Fylkesmannen i Møre og Romsdal.

USHT inngår i de fleste prosjektene ved Helseinnovasjonssenteret. Mer detaljert prosjektbeskrivelser finnes i kapittel 4.

5.2. Distriktsmedisinsk senter

Foto: Prosjektleder for DMS Kristiansund, Ann Iren Kjønneøy, sammen med direktør Bjarte Bye Løfaldli.

Prosjektet for utvikling av nytt Distriktsmedisinsk senter (DMS) i Kristiansund ble besluttet via styrevedtak i Helse Møre og Romsdal HF og bystyre/kommunestyre i ORKídekommunene i februar 2018. Prosjektoppdrag ble etablert og prosjektleder med kontorfellesskap i Helseinnovasjonssenteret ble ansatt august 2018. Prosjektet har en varighet til 31/12 2022.

Framdriftsplan for prosjektet er etablert og en rekke arbeidsgrupper er etablert for å utforme innhold og

planlegge samhandlingsstrukturer. Prosjektleder deltar i arbeidet med prosjektet

Hjemmesykehus.

5.3. Status Helseplattformen - Orkide

Helseplattformen skal anskaffe og innføre ny, felles pasientjournal (PAS/EPJ) ved sykehus og kommuner i hele Midt-Norge. Journalen setter pasienten i sentrum på alle nivå i helsetjenesten. Det er første gang det etableres en felles løsning for kommune- og spesialisthelsetjeneste, fastleger og avtalespesialister. Gjennom Helseplattformen er Midt-Norge regional utprøvsarena for det nasjonale målbildet «Én innbygger - én journal». Helseplattformen eies av Helse Midt-Norge RHF og Trondheim kommune. Alle kommunene i Midt-Norge har en opsjon som muliggjør at de kan tiltre anskaffelsen. Regionalt er kommunene inndelt i 12 kommuneregioner med hver sin prosjektleder. Prosjektleder for Orkide-kommunene er tilknyttet Helseinnovasjonssenteret. Prosjektet finansieres med skjønnsmidler fra fylkesmannen.

5.4. Prosjektleder TryggEst og Fagnettverk for medarbeidere som yter tjenester til personer med utviklingshemming

Prosjektlederen for disse to prosjektene er samlokalisert med Helseinnovasjonssenteret. I det ene prosjektet er Kristiansund kommune vertskommune, og prosjektet eies av USHT i Møre og Romsdal. Prosjektet er å etablere fagnettverk for medarbeidere som yter tjenester til mennesker med funksjonshemming/utviklingshemming i kommunene i Møre og Romsdal. Målet er å styrke kvaliteten i helse- og omsorgstjenestene gjennom fag- og kompetanseutvikling og spredning av ny kunnskap, nye løsninger og nasjonale føringer på tvers av avdelinger og tjenestenivå i Møre og Romsdal.

TryggEst er et system som skal bidra til å avdekke og forhindre overgrep mot voksne mennesker som i liten eller ingen grad er i stand til å beskytte seg selv. Systemet prøves ut i 12 kommuner og bydeler i perioden 2018-2020, og Kristiansund er en av disse kommunene. NTNU har følgeforskning på piloten.

6. Evaluering av mål og framtidsutsikter

Viktige mål for prosjektet Helseinnovasjonssenteret var å oppnå betydelig faglig aktivitet, videre finansiering og fast drift av senteret. Styringsgruppen og eiere har vedtatt at prosjektet Helseinnovasjonssenteret avsluttes første kvartal 2019, og at senteret går over til fast drift. Opprinnelig prosjektperiode for Helseinnovasjonssenteret var satt til tre år, grunnet meget høyt resultat- og måloppnåelse kan prosjektperioden avsluttes allerede etter to års drift.

For å oppnå fortsatt helhetlig vekst av senteret basert på faglig aktivitet må det utvikles strategier, organisasjonsform, eierskap og finansiering som tjener og fremmer senterets primære aktivitet. Organisasjonsutviklingen må legge rammene for faglig excellence og forskning på internasjonalt nivå. Dette baserer seg blant annet på allerede oppnådde mål og resultater, Helseinnovasjonssenterets rolle og posisjon som uavhengig tjenestenær offentlig aktør, og den samfunnsmessige utviklingen. Som definert i partnersamarbeidsavtalen skal Helseinnovasjonssenterets fremste bidrag være å forestå forskning og kunnskapsformidling, samt sørge for samhandling mellom helseaktørene innenfor områdene tjenesteutvikling, helseteknologi og helsenæring.

7. Årsregnskap 2018

Finansieringen av Helseinnovasjonssenteret er tredelt:

- Egeninnsats fra eierne
- Tilskudd fra eksterne finansieringskilder
- Grunnfinansiering

Med en stor økning i antall medarbeidere tilknyttet senteret og økningen i den totale FoUI aktiviteten har også behovet for finansielle tilskudd til senteret økt. Etter to års prosjektdrift med god økonomistyring kombinert med økte bevilgninger, prosjekttilskudd og egenfinansiering viser regnskapet for 2018 et positivt resultat. Dette er i tråd med utviklet faglig strategi da det er viktig å styrke FoUI aktiviteten ytterligere når senteret avslutter sin prosjektperiode og går over til fast drift. Langsiktighet og stabilitet i organisasjonen og finansiering er en forutsetning for oppstart og gjennomføring av større forsknings-, utviklings-, innovasjonsprosjekter og samhandling. Helseinnovasjonssenteret vil derfor på bakgrunn av strategiske beslutninger og god økonomistyring, i løpet av første kvartal 2019 kunne igangsette større forskningsprosjekter med prosjektperioder over flere år, som eksempelvis T2D (se kapittel 4). Opparbeidede midler fra prosjektperioden vil videreføres inn i FoUI arbeid for å bygge mer kunnskap og kompetanse som ved ansettelse av forskere, PhD kandidater, helseingeniører m.m.

Regnskapet for 2018 er for ansvarsnumrene 3800 (administrasjon Helseinnovasjonssenteret) og 3820 (FoUI Helseinnovasjonssenteret) ble da som følger:

- I) grunnfinansiering 6 645 050 NOK
- II) Ekstern prosjektfinansiering i samarbeid med partnere for samtlige aktiviteter tilknyttet Helseinnovasjonssenteret tilsvarende opp mot 40% av I.
- III) egenfinansieringsandelen fra eiere og samarbeidspartnere er hovedsakelig knyttet til deltakelse i styremøter, arbeidsmøter, administrative tjenester fra vertskapskommunen, lokaler, prosjektarbeid, nettverkssamlinger, kompetansedelende tiltak m.m.

Regnskapet for 2018 ble balansert ved årsslutt. I løpet av 2018 bidro Helseinnovasjonssenteret med en betydelig grad av egeninnsats eksternt, eksempelvis til samarbeidsaktører, partnere og eiere, i form av møter, foredrag, seminarer, rådgivning, prosjektarbeid m.m. Eksempelvis beregnes egenfinansieringsandelen fra Helseinnovasjonssenteret inn i prosjektet Hjemmesykehus i 2018 til å tilsvare en 70% stilling.

Regnskapet 2018

Helseinnovasjonssenteret	
LØNN	4 648 691
KJØP AV VARER OG TJENESTER	1 368 682
OVERFØRINGSUTGIFTER	627 678
Utgifter	6 645 050
SALGSINNTEKTER	-4 170
REFUSJONER	-1 498 134
FINANSINNTEKTER OG FINANSTRANSAKSJONER	-5 142 746
Inntekter	-6 645 050

Litteraturliste:

Direktoratet for e-helse (2016). Rapport IS-2534.
 Direktoratet for e-helse (2016). Rapport IS-2534.
 Helsedirektoratet (2012). *Velferdsteknologi. Fagrapport om implementering av velferdsteknologi i de kommunale helse og omsorgstjenestene 2013-2020*. Rapport IS 1990.
 Helsedirektoratet (2016). Anbefalinger om responstjenester for trygghetsskapende teknologier. Rapport IS-2552.
 Helsedirektoratet/Direktoratet for e-helse/KS (2017). *Andre gevinstrealiseringsrapport med anbefalinger. Nasjonalt velferdsteknologiprogram*. Rapport IS-2557.
 Helseinnovasjonssenteret (2017), Årsrapport 2017, Helseinnovasjonssenteret.no

Ressurser

www.Helseinnovasjonssenteret.no

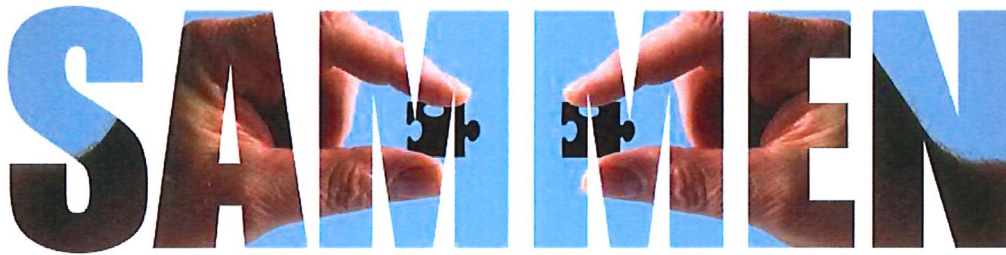
<https://www.facebook.com/Helseinnovasjonssenteret/>

<https://www.linkedin.com/company/Helseinnovasjonssenteret/>

Kristiansund 26.februar 2019

Bjarte Bye Løfaldli

Bjarte Bye Løfaldli

**FOR FREMTIDENS
HELSETJENESTER!**

Helseinnovasjonssenteret